

Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Консулдық конвенцияны бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 1997 жылғы 2 желтоқсан N 193

1996 жылғы 17 қаңтарда Минскіде қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Консулдық конвенция бекітілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы консулдық конвенция

(ҚР халықаралық шарттары бюллетені, 1999 ж., N 4, 80-құжат)
(1998 жылғы 31 шілдеде күшіне енді - "Дипломатия жаршысы" ж.,
Арнайы шығарылым N 2, 2000 жылғы қыркүйек, 69 бет)

Бұдан әрі қарай "Уағдаласушы Тараптар" деп аталатын Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы;

екі мемлекет арасындағы достық қатынастар мен ынтымақтастықты одан әрі нығайту мүдделеріне орай;

олардың арасындағы консулдық қатынастарды реттеу ниетін басшылыққа ала отырып;

осы Консулдық конвенцияны жасауды ұйғарды және төмендегілер жөнінде келісті:

1-БАП

АНЫҚТАМАЛАР

Осы Конвенциядағы төменде келтірілген терминдердің мағынасы мынадай:

а) "өкілдігін жіберген мемлекет, консулдық орналасқан мемлекет" - контекске байланысты тиісінше Қазақстан Республикасы және Беларусь Республикасы дегендерді білдіреді;

б) "консулдық мекеме" - кез келген бас консулдықты, консулдықты, вице-консулдықты немесе консулдық агенттікті білдіреді;

с) "консулдық округ" - консулдық қызметті орындау үшін консулдық мекемеге бөлініп берілген, консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің ауданын білдіреді;

д) "консулдық мекеменің басшысы" - өкілдігін жіберген мемлекет осы сапада жұмыс істеуді тапсырған кісіні білдіреді;

е) "консулдық қызмет адамы" - осы сапада консулдық қызметтерді орындау

тапсырылған, консулдық мекеменің басшысын қоса алғанда, кез-келген кісіні білдіреді;

f) "консулдық қызметкер" - консулдық мекемеде әкімшілік немесе техникалық міндеттерін орындайтын, консулдық қызмет адамы болып табылмайтын кез келген кісіні білдіреді;

g) "қызмет көрсетуші персоналдың қызметшісі" - консулдық мекемеге қызмет көрсету жөніндегі міндеттерді орындайтын кез келген кісіні білдіреді;

h) "консулдық мекеменің қызметшілері" консулдық қызмет адамдарын, консулдық қызметкерлерін және қызмет көрсетуші персоналдың қызметшілерін білдіреді;

i) "отбасы мүшесі" - әйелін (ерін), консулдық мекеме қызметкерлерінің балаларын, ата-аналарын, олардың асырауындағы және олармен бірге жатқан басқа да адамдарды білдіреді;

j) "жеке үй қызметшісі" - консулдық мекеме қызметкерінің жеке қызметінде ғана болатын кез келген кісіні білдіреді;

k) "консулдық үй-жайлар" - консулдық мекеменің мақсаттары үшін ғана пайдаланылатын үйді немесе үйдің бөлігін және осы үйлерге немесе үйлердің бір бөлігіне, консулдық мекеме басшысының резиденциясын қоса алғанда, оларға меншік құқығы кімге тиесілі болса да, қызмет көрсететін жер учаскесін білдіреді;

l) "консулдық архивтері" - барлық қағаздарды, құжаттарды, хат-хабарларды, кітаптарды, фильмдерді, дыбыс жазылған таспаларды және шифрлар мен кодтарды, картотекаларды және оларды сақтауды қамтамасыз етуге лайықталған жабдықтардың кез келгенін бірге алғанда консулдық мекеменің реестрлерін білдіреді;

m) "өкілдігін жіберген мемлекеттің кемесі" - өкілдігін жіберген мемлекеттік заңына сәйкес осы мемлекеттің жалауы астында жүзуге құқығы бар, әскери кемелерді қоспағанда, кез келген кемені білдіреді;

n) "өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесі" - өкілдігін жіберген мемлекеттің тану белгілері бар, әскери ұшу аппараттарын қоспағанда, кез келген әуе кемесін білдіреді.

I БӨЛІМ. КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕЛЕРДІҢ АШЫЛУЫ, КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕЛЕРДІҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ТАҒАЙЫНДАУ 2-БАП КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕНІҢ АШЫЛУЫ

1. Консулдық мекеме өзі орналасатын мемлекеттің аумағында осы мемлекеттің келісімімен ғана ашыла алады.

2. Консулдық мекеменің орналасатын жері, оның класы және консулдық округ өкілдігін жіберген мемлекет пен консулдық орналасқан мемлекеттің арасындағы келісім бойынша анықталады.

Консулдық мекеме қызметкерлерінің саны туралы мәселе бойынша пікір алшақтығы болған жағдайда бұл мәселе өкілдігін жіберген мемлекет пен консулдық

мекеме орналасқан мемлекеттің арасындағы уағдаластық бойынша шешіледі.

3. Консулдық мекеменің орналасқан жерінің, оның класының немесе консулдық округтің одан әрі қарайғы өзгерістерін өкілдігін жіберген мемлекет консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің келісімімен ғана жүзеге асыра алады.

4. Консулдық орналасқан мемлекеттің алдын ала айқын білдірілген келісімі сондай-ақ бұрыннан бар консулдық мекеменің бір бөлігін құрайтын, осы соңғысының орналасқан жерінен тысқары жерде кеңсе ашу үшін де қажет.

3-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ БАСШЫСЫН ТАҒАЙЫНДАУ ЖӘНЕ ОНЫҢ ӨЗ МІНДЕТТЕРІН ОРЫНДАУЫНА РҰҚСАТ ЕТУ

1. Консулдық мекеменің басшысы тағайындалғанға дейін өкілдігін жіберген мемлекет дипломатиялық немесе басқаша тиісті арналар арқылы консулдық орналасқан мемлекеттің ұсынылып отырған адамға байланысты келісімін алуға тиіс.

2. Консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің келісімін алған соң өкілдігін жіберген мемлекет өзінің дипломатиялық өкілдігі арқылы немесе өзге тиісті жолмен консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің Сыртқы істер министрлігіне әрбір тағайындау кезінде жасалатын, консулдық мекеме басшысының өкілеттіктерін, оның толық атын, фамилиясын, қызметін, өзінің міндеттерін орындайтын консулдық округ және консулдық мекеменің орналасқан жерін куәландыратын, патент немесе соған ұқсас куәлік нысанындағы құжатты жібереді.

3. Консулдық орналасқан мемлекет тағайындау туралы консулдық патентті немесе соған ұқсас куәлікті алған соң, консулдық мекеменің басшысына консулдық орналасқан мемлекет тарапынан экзекватура деп аталатын рұқсатпен, мұндай рұқсат қандай нысанда болса да, өз міндеттерін орындауға рұқсат етіледі.

Консулдық орналасқан мемлекет экзекватураны мүмкіндігінше қысқа мерзімде ж ә н е т е г і н б е р е д і .

4. Консулдық мекеменің басшысы өзінің міндеттерін орындауға консулдық орналасқан мемлекеттің жазбаша растауын алысымен кірісе алады. Растауды алғанға дейін консулдық мекеменің басшысы консулдық орналасқан мемлекеттің келісімімен өз міндеттерін уақытша орындай береді.

5. Консулдық орналасқан мемлекет консулдық мекеме басшысының тағайындалғанын растаған соң немесе оған өз міндеттерін уақытша орындай тұруға рұқсатын бергеннен кейін ол бұл туралы округтің құзыретті органдарына тез арада мәлімдеуге және консулдық мекеме басшысының өз міндеттерін орындай беруі және осы Конвенцияда көзделген артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдалана алуы үшін қажетті шаралардың бәрін қабылдауға тиіс.

6. Егер консулдық орналасқан мемлекет қайсыбір адамды консулдық мекеме

басшысы ретінде тағайындауға келісімін бермесе, онда ол өзінің мұндай бас тартуының себептерін хабарлауға міндетті емес.

4-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ БАСШЫСЫНЫҢ МІНДЕТТЕРІН УАҚЫТША ОРЫНДАУ

1. Егер консулдық мекеменің басшысы қандай да бір себептермен өзінің міндеттерін орындай алмаса немесе егер консулдық мекеме басшысының қызмет орны уақытша бос болса, өкілдігін жіберген мемлекет консулдық орналасқан мемлекеттегі осы немесе басқа консулдық мекеменің консулдық қызмет адамына немесе консулдық мекеме орналасқан мемлекеттегі өзінің дипломатиялық өкілдігінің дипломатиялық персоналы мүшелерінің біріне консулдық мекеме басшысының міндеттерін орындауға өкілеттік бере алады. Осы адамның толық аты, фамилиясы, қызметі мен дәрежесі консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің Сыртқы істер министрлігіне күні бұрын х а б а р л а н а д ы .

2. Консулдық мекеме басшысының міндеттерін уақытша орындауға өкілеттік алған адамға бұл сапада болған уақытында осы Конвенциядағы консулдық мекеме басшысына берілетін артықшылықтар мен иммунитеттер оған да таралады.

3. Өкілдігін жіберген мемлекеттің дипломатиялық өкілдігі мүшесінің осы баптың 1-тармағына сәйкес консулдық мекеме басшысының міндеттерін орындаушы ретінде тағайындалуы оның дипломатиялық статусына сай берілген артықшылықтары мен иммунитеттеріне нұқсан келтірмейді.

5-БАП

КОНСУЛДЫҚ ҚЫЗМЕТ АДАМДАРЫН ТАҒАЙЫНДАУЛАР, КЕЛУЛЕР МЕН КЕТУЛЕР ТУРАЛЫ КОНСУЛДЫҚ ОРНАЛАСҚАН МЕМЛЕКЕТКЕ МӘЛІМДЕУ

1. Өкілдігін жіберген мемлекет консулдық орналасқан мемлекетке мына төмендегілер туралы күні бұрын жазбаша мәлімдейді:

а) консулдық мекеме қызметкерлерінің фамилиясы, аты, азаматтығы, дәрежесі, қызметі, олардың келу, түпкілікті кету күні немесе қызметін тоқтатқаны туралы, сондай-ақ консулдық мекемедегі жұмыс кезеңінде олардың статусының кез келген өзгерісі туралы ;

б) консулдық мекеме қызметкерлерінің отбасы мүшелерінің фамилиясы, аты, азаматтығы, келу күні мен түпкілікті кету күні, сондай-ақ сол немесе өзге адам отбасының осындай мүшесі болатыны немесе болмайтыны туралы.

2. Консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары консулдық мекеменің

қызметкерлеріне және олардың отбасы мүшелеріне, консулдық орналасқан мемлекеттің азаматтары болып табылатындар немесе онда тұрақты тұратындарды қоспағанда, осы мемлекетте белгіленген тәртіпке сәйкес тегін куәлік береді.

6-БАП

КОНСУЛДЫҚ ҚЫЗМЕТ АДАМДАРЫНЫҢ АЗАМАТТЫҒЫ

Консулдық қызмет адамы өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматы болуға тиіс.

7-БАП

"PERSONA NON GRATA" НЕМЕСЕ ҚОЛАЙСЫЗ ДЕП ТАНЫЛҒАН АДАМДАР

1. Консулдық мекеме орналасқан мемлекет кез келген уақытта өкілдігін жіберген мемлекетке дипломатиялық жолмен, өз шешімінің себептерін хабарлауға міндетті болмай, консулдық мекеменің сол немесе өзге қызметкерлерінің "persona non grata" немесе қолайсыз болып табылатындығы туралы мәлімдей алады. Мұндай жағдайда өкілдігін жіберген мемлекет консулдық мекеменің тиісті қызметкерін кері шақырып алуға немесе оның консулдық мекемедегі қызметін тоқтатуға тиіс.

2. Егер өкілдігін жіберген мемлекет ақылға сиятын мерзім ішінде өзінің міндеттемесін орындамаса, онда консулдық орналасқан мемлекет тиісінше осы адамның экзекватурасының күшін жояды немесе мұндай адамды консулдық мекеменің қызметкері деп танудан бас тарта алады.

II БӨЛІМ. КОНСУЛДЫҚ МІНДЕТТЕР 8-БАП

КОНСУЛДЫҚ МІНДЕТТЕР

К о н с у л д ы қ м і н д е т т е р г е :

а) халықаралық құқық нормаларына сәйкес консулдық орналасқан мемлекетте өкілдігін жіберген мемлекеттің, оның азаматтары мен заңды тұлғаларының құқықтары мен мүдделерін қорғау;

б) өкілдігін жіберген мемлекет пен консулдық орналасқан мемлекеттің арасындағы сауда, экономика, мәдениет, спорт, ғылыми-техникалық, туристік және басқа салалардағы қатынастардың дамытылуына жәрдемдесу;

с) консулдық орналасқан мемлекеттің саяси, сауда, экономика, мәдениет, спорт, ғылыми-техника және басқа салаларындағы жағдайда заңды жолдардың бәрімен анықтау және бұл туралы өкілдігін жіберген мемлекеттің үкіметіне хабарлау;

д) консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарымен, ережелерімен тыйым салынбайтын немесе олардың орындалуына консулдық орналасқан мемлекет қарсылық білдірмейтін басқа да міндеттерді орындау жатады.

9-БАП

АЗАМАТТЫҚ ЖӘНЕ АЗАМАТТЫҚ ХАЛ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕР

1. Консулдық қызмет адамы:

- а) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының есебін жүргізуге;
- б) өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматтығы мәселелері жөніндегі кез келген өтініштерді қабылдауға;
- с) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының туғандығын және қайтыс болғандығын тіркеуге және тиісті құжаттарды беруге;
- д) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының арасындағы некелердің жасалуы мен бұзылуын тіркеуге және тиісті құжаттарды беруге құқылы.

2. Консулдық қызмет адамы консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындарына туғанды және қайтыс болғанды, некелердің жасалуы мен бұзылғанын тіркеудің жүргізілгені туралы, егер мұны консулдық орналасқан мемлекеттің заңы талап ететін болса, хабарлайды.

3. Осы баптың 1-тармағының ережелері мүдделері адамдарды консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерін сақтау міндеттерінен босатпайды.

10-БАП

ПАСПОРТТАР МЕН ВИЗАЛАР МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕР

Консулдық қызмет адамы:

- а) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарына паспорттар мен осыған ұқсас құжаттарды беруге, жоюға, олардың қолданыс мерзімін ұзартуға, оларға қажетті белгілерді енгізуге;
- б) өкілдігін жіберген мемлекетке баруға немесе ол арқылы жол жүруге тілек білдірген адамдарға визалар беруге, ұзартуға, күшін жоюға, сондай-ақ оларға өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы.

11-БАП

РЕСІМДІК КУӘЛАНДЫРУ ЖӘНЕ РЕСМИЛЕНДІРУ

1. Өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдары мен ережелеріне сәйкес консулдық қызмет адамы:

- а) кез келген адамның өтініші бойынша, оның азаматтығынан тәуелсіз, оған өкілдігін жіберген мемлекетте пайдалану үшін әр түрлі құжаттар беруге;
- б) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының өтініші бойынша оларға консулдық орналасқан мемлекетте немесе оның шектеуінен тыс жерлерде пайдалану үшін әр түрлі

қ ұ ж а т т а р

б е р у г е ;

с) құжаттарды өкілдігін жіберген мемлекеттің немесе консулдық орналасқан мемлекеттің тіліне аударуға және осы аударманың дұрыстығын куәландыруға;

д) өкілдігін жіберген мемлекеттің немесе консулдық орналасқан мемлекеттің құзыреті өкімет орындары берген құжаттарды ресмилендіруге, олардың көшірмелерінің, аудармасының және үзіндісінің растығын куәландыруға;

е) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының өтініштерін қабылдауға, жасауға және к у ә л а н д ы р у ғ а ;

ф) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының әр түрлі құжаттардағы қойған қ о л д а р ы н к у ә л а н д ы р у ғ а ;

г) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының өсиеттерін жасауға, куәландыруға және с а қ т а у ү ш і н қ а б ы л д а у ғ а ;

h) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының арасындағы актілер мен келісімдерді жасауға және куәландыруға, өйткені мұндай актілер мен келісімдер консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына қайшы келмейді және қозғалмайтын мүлікке құқықтарды белгілеу мен тапсыруға қатысы жоқ;

өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының, бір жағынан, және басқа мемлекеттер азаматтарының, екінші жағынан, арасындағы актілер мен келісімдерді жасауға және куәландыруға, өйткені бұл актілер мен келісімдердің өкілдігін жіберген мемлекеттегі мүлік немесе құқықтарға ғана қатысы бар және осы мемлекеттегі, бұл актілер мен келісімдер консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына қайшы келмейтін жағдайда, қарауға жататын істерге қатысты болады;

і) өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының мүлкі мен құжаттарын сақтау үшін қабылдауға, өйткені бұл консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына қайшы к е л м е й д і , қ ұ қ ы л ы .

2. Осы баптың 1-тармағына сәйкес консулдық қызмет адамы жасаған, берген, куәландырған немесе аударған құжаттар консулдық орналасқан мемлекетте осы мемлекеттің құзыретті өкімет орындары және мекемелері берген, куәландырған немесе аударған құжаттар сияқты, олар консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына сәйкес келген жағдайда, сондай заңдық күші бар құжаттар ретінде қаралады.

12-БАП

ҰСТАЛҒАНЫ, ҚАМАУҒА АЛЫНҒАНЫ ЖӘНЕ БАРЫП ТҰРУ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ

1. Егер өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматы консулдық округтің шегінде қамауға алынса, ұсталса немесе өзге бір нысанда бас бостандығынан айырылса, онда консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындары болған жағдайдан соң төрт күннің ішінде бұл туралы консулдық мекемеге мәлімдейді.

2. Консулдық қызмет адамы қамауға алынған, ұсталған немесе өзге бір нысанда бас бостандығынан айырылған өкілдігін жіберген мемлекет азаматына барып шығуға, қатынасуға, онымен кездесуге және оған құқықтық көмек көрсетуге құқылы. Консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындары мүмкіндігінше қысқа мерзімде консулдық қызмет адамының өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматымен кездесуін, бірақ өтініш берілген күннен бастап үш күннен кешіктірмей, ұйымдастыруға тиіс.

Әрі қарайғы барулар уақыттың ақылға сиятын аралығында жүзеге асырыла алады.

3. Консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындары өкілдігін жіберген мемлекеттің қамауға алынған, ұсталған немесе өзге бір нысанда бас бостандығынан айырылған азаматына осы баптың 1 және 2-тармақтарының ережелері туралы тез арада мәлімдеуге тиісті.

4. Осы баптағы көзделген құқықтар консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады. Бірақ консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерін қолдану осы бапта көзделген құқықтарды жүзеге асыруды шектемеуге тиіс.

13-БАП

ӨКІЛДІГІН ЖІБЕРГЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ АЗАМАТТАРЫНА КӨМЕК КӨРСЕТУ

К о н с у л д ы қ қ ы з м е т а д а м ы :

а) өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматтарымен кездесуге және қатынасуға, оларға ақыл-кеңес беруге және жан-жақты жәрдем құқықтық көмек көрсету үшін шараларды қабылдауды қоса алғанда, көрсетуге құқылы. Консулдық орналасқан мемлекет ешқандай түрде өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының консулдық мекемемен қатынасуына және олардың консулдық мекемеге кіру рұқсатына шек қоймайды;

б) консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындарынан осы мемлекеттің аумағында тұрақты тұрып жатқан немесе уақытша жүрген, хабарсыз жоғалып кеткен өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарын іздестіруде жәрдем сұрай алады ;

с) консулдық орналасқан мемлекеттегі өкілдігін жіберген мемлекет азаматтарының өмірі және жұмыс жағдайларымен танысу және оған қажетті көмек көрсетуге;

д) консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарына өкілдігін жіберген мемлекеттің кез келген азаматына қатысты ақпарат беру туралы сұрау салуға, ал бұл органдар осындай ақпаратты беру үшін барлық мүмкіндіктерді жасауға тиіс;

е) өкілдігін жіберген мемлекеттің кез келген азаматының құжаттарын, ақшалай қаражаттарын және құнды заттарын, егер бұл консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне қайшы келмесе, уақытша сақтауға қабылдауға;

f) егер өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматы оның консулдық орналасқан мемлекетте болмауына байланысты немесе басқа да себептер бойынша өзінің құқықтары мен мүдделерін қорғауды консулдық орналасқан мемлекетте жүзеге асыра алмаса, онда консулдық қызмет адамы ерекше бір сенімхатсыз осы азаматтың атынан консулдық орналасқан мемлекеттің соттары мен басқа органдарында өкілдік етеді немесе осы азамат өзінің өкілетті адамдарын тағайындағанға дейін немесе өзінің құқықтары мен мүдделерін өзі қорғайтын болғанша оған тиісті өкілдігін қамтамасыз етеді.

14-БАП

ҚАМҚОРШЫЛЫҚ ПЕН ШАПАҒАТШЫЛЫҚ

1. Консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары оларда ақпарат болған жағдайда консулдық қызмет адамына консулдық мемлекеттің аумағында тұрақты тұрып жатқан өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматы үшін қамқоршыны немесе шапағатшыны тағайындау туралы мәлімдейді.

2. Консулдық қызмет адамы осы баптың 1-тармағында аталған мәселе бойынша консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарымен бірлесіп іс-қимыл жасайды және қажет болғанда, консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне сәйкес қамқоршының немесе шапағатшының міндеттерін орындау үшін а д а м ұ с ы н а д ы .

3. Егер консулдық орналасқан мемлекеттің соты немесе басқа құзыретті органдары ұсынылған адамды қандай да бір себептермен қамқоршы немесе шапағатшы ретінде қолайсыз деп тапса, онда консулдық қызмет адамы басқа кандидатураны ұсына алады.

15-БАП

ҚАЙТЫС БОЛҒАНЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ

1. Өкілдігін жіберген мемлекет азаматы консулдық орналасқан мемлекетте қайтыс болған жағдайда, консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары мүмкіндігінше қысқа мерзімде бұл туралы консулдық мекемеге хабарлайды және оның өтініші бойынша оған қайтыс болғанын дәлелдейтін куәлік немесе басқа құжаттарды б е р е д і .

2. Егер өкілдігін жіберген мемлекет азаматының консулдық орналасқан мемлекетте қайтыс болғаны туралы консулдық қызмет адамы бұрынырақ білген болса, бұл туралы консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарына хабарлайды.

16-БАП

МҰРАҒЕРЛІК МҮЛКІТІ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР

1. Егер өкілдігін жіберген мемлекеттің қайтыс болған азаматы консулдық орналасқан мемлекетте мұра қалдырса, онда консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары мүмкіндігінше қысқа мерзімде консулдық мекемеге мұрагерлік мүліктің құрамы, мұрагерлері, қайтыс болған кісінің мұра құқығы берілмеген адамдары туралы, сондай-ақ өсиеттің бар екендігі туралы хабарлайды.

2. Консулдық қызмет адамы осы баптың 1-тармағында аталған мұрагерлік мүліктің тізімін жасау және сүргі салу кезінде өзінің қатысуына консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарының келісімін сұрай алады.

3. Егер өкілдігін жіберген мемлекеттің қайсыбір азаматы консулдық орналасқан мемлекетте кез келген азаматтықтағы қайтыс болған адамның мүлкіне ие болуға немесе алуға құқық алса, онда консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары оларда ақпарат болғанда консулдық мекемеге, тіпті, егер бұл азамат консулдық орналасқан мемлекеттің шектерінен тыс жерлерде жүрсе де, хабарлауға тиіс.

4. Консулдық қызмет адамы өкілдігін жіберген мемлекет азаматының атынан, егер мұндай азамат консулдық орналасқан мемлекетте жоқ болғанда, соттардан, басқа органдардан немесе жеке бір адамнан қандай да бір кісінің қайтыс болуының салдарынан осы азаматқа берілуге тиіс, мұраны, өтемақыны төлеуді және қамсыздандыру жөніндегі тиесілі сомаларды қоса алғанда, ақшаны немесе өзге де мүлікті қабылдай алады және осы ақша мен мүлікті аталған азаматқа тапсыра алады.

5. Өкілдігін жіберген мемлекеттің консулдық орналасқан мемлекетте уақытша жүрген азаматы қайтыс болған жағдайда, сондай-ақ егер қайтыс болған адамның консулдық орналасқан мемлекетте туыстары немесе оның өкілдері жоқ болса және оған қоса ол қалдырған заттар қайтыс болған адамның консулдық орналасқан мемлекетте өзіне алған міндеттемелеріне байланысты болмаса, онда консулдық қызмет адамы қалып қойған заттарды алуға, сақтауға және тиісті жеріне тапсыруға құқылы.

6. Осы баптың 3, 4 және 5-тармақтарында аталған функцияларды орындау кезінде консулдық қызмет адамы консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерін ұстануға міндетті.

17-БАП

ӨКІЛДІГІН ЖІБЕРГЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ ӘУЕ КЕМЕСІНЕ КӨМЕК БЕРУ

1. Консулдық қызмет адамы өз консулдық округінің шегінде консулдық орналасқан мемлекеттің әуежайындағы немесе әуе кеңістігіндегі өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесіне қатысты, сондай-ақ олардың экипаж мүшелеріне қатысты өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдары мен ережелеріне көзделген бақылау және инспекциялау құқығын жүзеге асыруға қақылы.

2. Консулдық қызмет адамы өз консулдық округінің шегінде консулдық орналасқан мемлекеттің әуежайында немесе әуе кеңістігінде жүрген өкілдігін жіберген

мемлекеттің әуе кемесіне, сондай-ақ оның экипаж мүшелеріне көмек көрсетуге,
с о н ы м е н б і р г е :

а) өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесінің командирімен немесе оның экипаж мүшелерінің қарым-қатынас жасауға;

б) консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындарының құқықтарына нұқсан келтірместен, өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесінің ұшуы кезінде немесе оның әуежайда тұрған кезінде болған оқиғаларды тергеуге, командир мен экипаж мүшелерінен жауап алуға, әуе кемесінің құжаттарын тексеруге; әуе кемесі, оның ұшуы және баратын жері туралы командирдің баяндауын тыңдауға, сондай-ақ әуе кемесінің ұшуы, қонуы және әуежайда тұруы кезінде оған қажетті көмек көрсетуге;

с) консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарының құқықтары нұқсан келтірмеген өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдарына сәйкес командир мен экипаж мүшелерінің арасындағы даулардың кез келген түрін шешуге;

д) қажет болған жағдайда әуе кемесінің командирін немесе экипаж мүшелерін ауруханада емдеуді немесе елге оралуын қамтамасыз етуге;

е) әуе кемесіне қатысты өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдары мен ережелерінде көзделген кез келген құжаттарды алуға, беруге немесе куәландыруға;

ф) әуе кемесіне қатысты өкілдігін жіберген мемлекеттің құзыретті өкімет орындары тапсырған және консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне қайшы келмейтін басқа да іс-әрекеттерді орындауға қақылы.

3. Консулдық қызмет адамы осы баптың ережелерімен көзделген функцияларын орындау барысында консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындарынан көмек сұрай алады.

18-БАП

ӨКІЛДІГІН ЖІБЕРГЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ ӘУЕ КЕМЕСІНЕ ҚАТЫСТЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАТЫН МӘЖБҮР ЕТУШІЛІК ШАРАЛАРЫНАН ҚОРҒАУ

1. Егер консулдық орналасқан мемлекеттің соттары немесе басқа құзыретті органдары өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесіне қатысты мәжбүр етушілік шараларын жүзеге асыруда немесе оның бортында ресми тергеу жүргізуді көздеген болса, онда олар осындай іс-шараларды жүзеге асыру барысында консулдық қызмет адамының немесе оның өкілі қатыса алуы үшін бұл туралы күнібұрын консулдық мекемеге мәлімдейді. Егер консулдық мекемеге күнібұрын мәлімдеу мәселенің шұғыл болуына байланысты уақыттың тарлығынан мүмкін болмаса, онда консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары іс-шаралар жүзеге асырылысымен бірден консулдық мекемеге хабар береді және консулдық қызмет адамының өтініші бойынша қысқа мерзімдерде өздерінің іс-шараларына қатысты толық ақпарат береді.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелері консулдық орналасқан мемлекеттің

құзыретті органдары жүзеге асыратын төтенше, шекаралық, кедендік және санитарлық бақылауға, сондай-ақ қауіпсіздік шараларына қолданылмайды.

3. Консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары, егер өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесі, оның экипаж мүшелері және жолаушылары бұл өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесі командирінің немесе консулдық қызмет адамның өтініші бойынша немесе олардың келісімімен жасалатын жағдайларды қоспағанда, консулдық орналасқан мемлекеттің тыныштығын, қауіпсіздігі мен қоғамдық тәртібін бұзбаған болса, өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесінің ішкі істеріне араласа алмайды.

19-БАП

ӨКІЛДІГІН ЖІБЕРГЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ АПАТҚА ҰШЫРАҒАН ӘУЕ КЕМЕЛЕРІНЕ КӨМЕК КӨРСЕТУ

1. Егер өкілдігін жіберген мемлекеттің кемесі консулдық орналасқан мемлекеттің аумағында апатқа ұшыраса немесе консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкімет орындарына консулдық орналасқан мемлекетте апатқа ұшыраған үшінші мемлекеттің әуе кемесінің бортында өкілдігін жіберген мемлекеттің азаматтары мен олардың мүліктері бар екендігі туралы мәлім болып отырса, онда консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары мүмкіндігінше қысқа мерзімде бұл туралы консулдық мекемеге хабарлайды, сондай-ақ өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесі мен азаматтарын, сонымен бірге олардың мүлкін құтқару үшін қабылданған шаралар туралы мәлімдейді.

2. Кемесі апатқа ұшыраған өкілдігін жіберген мемлекеттің консулдық қызмет адамы сондай-ақ консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдарынан көмек сұрай алады.

3. Егер консулдық орналасқан мемлекеттің немесе үшінші мемлекеттік аумағында өкілдігін жіберген мемлекеттің апатқа ұшыраған әуе кемесі, оның жабдықтары немесе жүгі консулдық орналасқан мемлекеттің аумағынан табылса және де мұның барысында әуе кемесінің командирі, кеменің иесі, оның өкілі немесе қамсыздандыру агенті болмаса, немесе олардың осы мүлікті сақтау жөніндегі шараларды қабылдауға немесе оларға иелік етуге шамалары келмесе, онда консулдық қызмет адамы олардың атынан әуе кемесі мен мүлікті сақтау немесе оларға иелік ету жөнінде шаралар қабылдауға құқылы.

4. Егер осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарында көрсетілген өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесі, оның жабдықтары мен жүгі консулдық орналасқан мемлекетте сату немесе пайдалану үшін әкелінбеген болса, онда оларға консулдық орналасқан мемлекет кедендік баж салығын салмайды немесе өзге де соған ұқсас алымдарды алмайды.

20-БАП

ӨКІЛДІГІН ЖІБЕРГЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ КЕМЕСІНЕ ҚАТЫСТЫ МІНДЕТТЕР

Осы Конвенцияның 17, 18, 19-баптары сондай-ақ екі мемлекет те қатысушысы болып табылатын азаматтық флот жөніндегі кез келген халықаралық келісімдерге қайшы келмеген жағдайда азаматтық теңіз және өзен кемелеріне де қатысты қолданылады.

21-БАП

СОТ ҚҰЖАТТАРЫН БЕРУ ЖӘНЕ СОТ ТАПСЫРМАЛАРЫН ОРЫНДАУ

Консулдық қызмет адамы қолданыстағы халықаралық келісімдерге сәйкес немесе мұндай келісімдер болмаған жағдайда консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне қайшы келмейтін кез келген басқа тәртіпте сот және сотқа қатысты емес құжаттарды беру немесе сот тапсырмаларын я болмаса өкілдігін жіберген мемлекеттің соттары үшін айғақтамаларды алып тастау жөніндегі тапсырмаларды орындау құқығына ие.

22-БАП

КОНСУЛДЫҚ ОКРУГТЕ ЖӘНЕ ОДАН ТЫСҚАРЫ ЖЕРДЕ КОНСУЛДЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІ АТҚАРУ

Консулдық қызмет адамы консулдық міндеттерін тек қана өзінің консулдық округінде атқара алады. Консулдық орналасқан мемлекеттің келісімі бойынша ол консулдық міндетін сондай-ақ консулдық округтен тысқары жерде де атқара алады.

23-БАП

КОНСУЛДЫҚ ОРНАЛАСҚАН МЕМЛЕКЕТ ОРГАНДАРЫМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

Өз міндеттерін атқару кезінде консулдық қызмет адамы консулдық округтің құзыретті органдарына, сондай-ақ осы мемлекеттің заңдары, ережелері және салт-дәстүрлері рұқсат ететін дәрежеде консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті орталық органдарына өтініш жасай алады.

24-БАП

ҮШІНШІ БІР МЕМЛЕКЕТКЕ КОНСУЛДЫҚ МІНДЕТТЕРДІ АТҚАРУ

Консулдық орналасқан мемлекет пен үшінші бір мемлекеттің жазбаша хабарламасынан кейін өкілдігін жіберген мемлекет консулдық орналасқан мемлекетте

тіркелген консулдық мекемеге үшінші бір мемлекетте консулдық міндетті орындауды, егер осы мемлекеттің біреуінің тарапынан айқын түрде қарсылық білдірілмесе, тапсыра алады.

25-БАП

ҮШІНШІ БІР МЕМЛЕКЕТТІҢ АТЫНАН КОНСУЛДЫҚ МІНДЕТТЕРДІ ОРЫНДАУ

Консулдық орналасқан мемлекеттің тиісті жазбаша хабарламасынан кейін өкілдігін жіберген мемлекеттің консулдық мекемесі, егер консулдық орналасқан мемлекет бұған қарсы болмаса үшінші бір мемлекеттің атынан консулдық орналасқан мемлекетте консулдық міндеттерді атқара алады.

ІІІ БӨЛІМ. АРТЫҚШЫЛЫҚТАР МЕН ИММУНИТЕТТЕР 26-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕНІҢ МІНДЕТТЕРІН АТҚАРУЫ ҮШІН ЖАҒДАЙ ЖАСАУ

1. Консулдық орналасқан мемлекет консулдық мекемелерінің міндеттерін жемісті түрде атқаруы үшін барлық мүмкіндіктерді жасауы тиіс.

2. Консулдық орналасқан мемлекет консулдық мекеме қызметкерлеріне тиісінше құрметпен қарауға және консулдық мекеме қызметкерлері өз міндеттерін нәтижелі атқара алуы үшін және осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдалана алуы үшін барлық тиісті шараларды қабылдауға міндетті.

27-БАП

КОНСУЛДЫҚ ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙЛЕР

1. Өкілдігін жіберген мемлекет немесе оның өкілдері консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына сәйкес өзаралық ұстанымдары негізінде:

а) ғимараты немесе ғимараттардың бір бөлігін консулдық мекеменің үйі, консулдық мекеме басшысының резиденциясы және консулдық орналасқан мемлекеттің азаматы болып табылмайтын және осы мемлекетте тұрғылықты мекен-жайы жоқ басқа консулдық мекеме қызметкерлеріне арналған тұрғын үйлер ретінде жеке меншігіне сатып алуға немесе жалға алуға;

б) пайдалануға тегін берілетін жер учаскелерінде ғимарат салуға немесе осы мақсатқа оны соған лайықтауға;

с) меншік құқығын немесе пайдалану құқығын үшінші тарапқа беруге құқылы.

2. Консулдық орналасқан мемлекет өкілдігін жіберген мемлекетке осы баптың 1-

тармағының ережелеріне сәйкес консулдық үй алуына жәрдемдеседі және қажет болған жағдайда өкілдігін жіберген мемлекет консулдық мекеме қызметкерлері үшін жарамды тұрғын үй алуына көмектеседі.

28-БАП

МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛАУ МЕН ЕЛТАҢБАНЫ ПАЙДАЛАНУ

1. Өкілдігін жіберген мемлекет консулдық мекеме үйінде өзінің мемлекеттік жалауын және өкілдігін жіберген мемлекет пен консулдық орналасқан мемлекет тілдерінде консулдық мекеме аты жазылған тақта бекітіп қоюға құқылы.

2. Өкілдігін жіберген мемлекет консулдық мекеме үйіне, консулдық мекеме басшысының резиденциясына және оның өзінің қызметтің міндеттерін атқару кезінде пайдаланатын көлік құралдарына өзінің мемлекеттік жалауын қалап қоюға құқылы.

29-БАП

КОНСУЛДЫҚ ҮЙЛЕРГЕ ЖӘНЕ КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ТҰРҒЫН ҮЙЛЕРІНЕ ТИІСПЕУШІЛІК

1. Консулдық мекемелерге және консулдық мекеме қызметкерлерінің тұрғын үйлеріне тиісуге болмайды. Консулдық орналасқан мемлекеттің өкімет орындары өкілдігін жіберген мемлекеттің консулдық орналасқан мемлекеттегі консулдық мекемесінің басшысының немесе дипломатиялық өкілдік басшысының немесе олардың біреуі тағайындаған адамның келісімінсіз консулдық үйге және консулдық мекеме қызметкерлерінің тұрғын үйлеріне кіре алмайды.

2. Консулдық орналасқан мемлекет консулдық мекеме қызметкерлерінің консулдық үйлерін кез келген баса-көктеп кіруден немесе зиян шектіруден қорғау үшін және кез келген консулдық мекеме тыныштығын бұзушылықты немесе оның қасиетін қорлауды болдырмау үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті.

3. Консулдық үйлер, олардың үй-ішілік заттары, консулдық мекеменің мүлкі, сондай-ақ оның көлік құралдары мемлекеттік қорғаныс және қоғамдық зәрулік мақсатында реквизициялаудың кез келген түріне қарсы иммунитетпен пайдаланады. Жоғарыда аталған мақсаттар үшін үйлерге иелік құқығынан айыру қажет болған жағдайда консулдық міндеттердің орындалуын бұзушылықты болдырмау барлық мүмкін болған шаралар қабылданады және өкілдігін жіберген мемлекетке тез арада тиісті және тиімді өтемақы төленеді.

30-БАП

КОНСУЛДЫҚ АРХИВИ МЕН ҚҰЖАТТАРЫНА ТИІСПЕУШІЛІК

Консулдық архив пен құжаттарға қай уақытта болмасын және олардың қай жерде орналасқанына қарамастан тиісуге болмайды.

31-БАП

ЖҮРІП-ТҰРУ ЕРКІНДІГІ

Консулдық орналасқан мемлекет бұл мемлекеттің қауіпсіздікке байланысты кіруге тыйым салынған немесе кіру тәртібі реттеліп отыратын аймақтар туралы заңдар мен ережелерге қайшы келмейтіндей ретте өзінің аумағында консулдық мекеменің барлық қызметкерлерінің жүріп-тұруы және сапарға шығуы еркіндігін қамтамасыз етуге тиісті; консулдық орналасқан мемлекет өзінің аумағында консулдық мекеменің барлық қызметкерлерінің жүріп-тұруы және сапарға шығуы еркіндігін қамтамасыз етуге тиіс.

32-БАП

ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЕРКІНДІГІ

1. Консулдық орналасқан мемлекет барлық ресми мақсаттар үшін консулдық мекеме қарым-қатынастарының еркіндігіне рұқсат беруге және қорғауға тиіс. Өкілдігін жіберген мемлекеттің өкіметімен, дипломатиялық өкілдігімен, сондай-ақ басқа да консулдық мекемелерімен қарым-қатынас жасаған кезде консулдық мекеме кодталған және шифрленген хабарламаларды, дипломатиялық немесе консулдық курьерлерді, дипломатиялық немесе консулдық вализдерді қоса алғанда барлық жарамды байланыс құралдарын пайдалана алады. Қарапайым байланыс құралдарын пайдаланған кезде консулдық мекемеге де дипломатиялық өкілдікке қолданатын тарифтер қолданылады. Консулдық мекеме радиохабарлағышты тек қана консулдық орналасқан мемлекеттің келісімімен орната алады және пайдалана алады.

2. Консулдық мекеменің ресми хат-хабарына тиісуге болмайды. Ресми хат-хабар деп консулдық мекемеге және оның қызметіне қатысты барлық хат-хабар байланысты түсініледі. Консулдық вализа ашып-қаралмауға немесе ұсталып-тоқтатылмауға тиіс. Консулдық вализа мөрленуге және оның сипатын білдіретін, көзге көрінерліктей сыртқы белгілері болуға тиіс және оның ішінде консулдық мекеменің ғана ресми пайдалануына арналған тек қана ресми хат-хабарлар, құжаттар және заттар салуға б о л а д ы .

3. Тек өкілдігін жіберген мемлекеттің консулдық орналасқан мемлекетте тұрақты тұрмайтын азаматы ғана консулдық курьер бола алады. Консулдық курьер оның мәртебесі мен консулдық вализаны құрайтын орындар саны көрсетілетін ресми құжатпен қамтамасыз етіледі. Консулдық курьер консулдық орналасқан мемлекеттің аумағында болған кезінде дипломатиялық курьермен бірдей құқықтармен, артықшылықтармен және иммунитеттермен пайдаланады.

4. Өкілдігін жіберген мемлекет, оның дипломатиялық өкілдіктері және консулдық

мекемелері консулдық курьерлерді ad hoc тағайындай алады. Мұндай жағдайларда осы баптың 3-тармағының ережелері, онда айтылған иммунитеттер осындай курьердің өзіне сеніп тапсырылған консулдық вализаны тиісті жеріне жеткізген сәтінде тоқтатылатынын қоспағанда, қолданылады.

5. Консулдық вализа өкілдігін жіберген мемлекеттің әуе кемесінің командиріне немесе кеме капитанына тапсырыла алады. Бұл командир немесе капитан консулдық вализаны құрайтын орындар саны көрсетілген ресми құжатпен қамтамасыз етіледі, әйтсе де ол консулдық курьер болып саналмайды. Консулдық орналасқан мемлекеттің тиісті өкіметімен келісім бойынша консулдық қызмет адамы консулдық вализаны әуе кемесінің командирімен немесе кеме капитанынан тікелей және кедергісіз түрде қабылдай алады немесе тапсыра алады.

33-БАП

КОНСУЛДЫҚ АЛЫМДАР МЕН БАЖ САЛЫҚТАРЫ

1. Консулдық мекеме консулдық орналасқан мемлекеттің аумағында консулдық актілер жасағаны үшін өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдары мен ережелеріне көзделген алымдар мен баж салықтарын жинай алады.

2. Осы баптың 1-тармағында және осындай алымдар мен баж салықтарын жинағаны туралы түбіртекте аталатын алымдар мен баж салықтары нысанында жиналатын сомалар консулдық орналасқан мемлекетте барлық алымдар мен баж салықтарынан босатылады.

34-БАП

КОНСУЛДЫҚ ҚЫЗМЕТ АДАМЫНЫҢ ЖЕКЕ БАСЫНА ТИІСПЕУШІЛІК

Консулдық қызмет адамдары жеке басына тиіспеушілікпен пайдаланады. Оларды, мейлі қандай нысанда болмасын, тұтқындауға немесе қамауға алуға болмайды. Консулдық орналасқан мемлекет олардың жеке басына, бостандығына және ар-намысына қол сұғушылықты болдырмау үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті.

35-БАП

ЮРИСДИКЦИЯҒА ҚАРСЫ ИММУНИТЕТ

1. Консулдық қызмет адамдары консулдық орналасқан мемлекеттің қылмыстық, азаматтық және әкімшілік юрисдикциясына қарсы иммунитетпен пайдаланады, бұған мынадай азаматтық талаптар қосылмайды:

а) ол бойынша өкілдігін жіберген мемлекет атынан тікелей немесе жанама түрде әрекет етпейтін, консулдық қызмет адамы жасасқан шарттан туындайтын;

б) өтемін үшінші бір адам талап етіп отырған, консулдық орналасқан мемлекетте, жол көлігі құралдары, кеме немесе әуе кемесі келтірген шығындардың салдарынан т у ы н д а й т ы н ;

с) егер олар тек өкілдігін жіберген мемлекет атынан бұларды консулдық мақсаттарға пайдаланбайтын болса, консулдық орналасқан мемлекет аумағындағы қозғалмайтын жекеменшік мүлікке жататын;

д) олардың өсиетті орындаушы, мұра мүліктің қамқоршысы, мұрагер немесе мұра құқығынан айырылушы ретінде, өкілдігін жіберген мемлекет атынан емес, жеке адам ретінде көрінетін кездегі мұраға қалдыруға қатысты;

е) олардың консулдық орналасқан мемлекетте өздерінің ресми қызметтерінен тыс жүзеге асыратын кез келген қызметтеріне жататын.

2. Егер консулдық орналасқан мемлекет осы баптың 1-тармағында баяндалған ережелерге байланысты атқару шараларын қабылдаған жағдайда консулдық қызмет адамының жеке басына тиіспеушілік және олардың тұрғын үйлеріне тиіспеушілік б ұ з ы л м а у ғ а т и і с т і .

3. Консулдық мекеме қызметкерлері мен көмекші қызмет адамдары осы баптың 1-тармағының (а) және (б) тармақшаларында көрсетілген азаматтық талаптарды қоспағанда, олардың қызметтік міндетіне байланысты консулдық орналасқан мемлекеттің қылмыстық, азаматтық және әкімшілік юрисдикциясына жатпайды.

36-БАП

КУӘГЕРЛІК ЖАУАП БЕРУ МІНДЕТКЕРЛІГІ

1. Консулдық мекеме қызметкерлері консулдық орналасқан мемлекетте сот немесе әкімшілік процедураларында куәгер ретінде жауап беру үшін шақыртыла алады.

Консулдық мекеме қызметкерлері немесе көмекші қызмет адамдары осы баптың 2-тармағында айтылған жағдайларды қоспағанда, жауап беруден бас тарта алмайды.

Егер консулдық қызмет адамы жауап беруден бас тартатын болса, онда оған ешқандай да күштеу немесе жазалау шаралары қолданыла алмайды.

2. Консулдық мекеме қызметкерлері өздерінің міндеттерін атқаруға байланысты мәселелер жөнінде жауап беруге немесе өздерінің міндетіне қатысты ресми хат-хабарлар мен құжаттарды тапсыруға міндетті емес. Олар өкілдігін жіберген мемлекеттің заңдары бойынша сарапшы ретінде куәгерлік жауап беруден бас тартуға қ а қ ы л ы . р е т і н д е

3. Өздеріне консулдық мекеменің әлдебір қызметкерінің немесе көмекші қызмет адамының жауап беруі қажет болған консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті өкіметі бұл адамның өз міндеттерін атқаруына кедергі келтірмеуі тиіс. Осы өкімет

орындары бұлайша ету мүмкін болмаған жағдайда бұл адамның өз үйінде немесе консулдық мекеме үйінде оның берген жауабын тыңдай алады немесе одан жазбаша жауап қабылдай алады.

37-БАП

ЕҢБЕК ЕТУ БОРЫШЫ МЕН ӘСКЕРИ МІНДЕТКЕРЛІКТЕН БОСАТУ

Консулдық мекеме қызметкерлері консулдық орналасқан мемлекетте еңбек ету және қоғамдық жұмыс борышы мен әскери міндеткерліктің кез келген нысанынан босатылады. Олар сондай-ақ шетелдік азаматтарды тіркеуге, мекен-жайға рұқсат алуға, өкілдігін жіберген мемлекет үшін жұмыс атқаруға байланысты еңбек етуге қатысты консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне көзделген барлық міндеткерліктен және бұлар шетелдік азаматтарға қатысты консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерінде көзделген болса, басқа да осындай талаптардан босатылады.

38-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕНІ САЛЫҚТАР МЕН АЛЫМДАРДАН БОСАТУ

1. Консулдық орналасқан мемлекет салықтар мен алымдардан мыналарды босатады :
 - а) өкілдігін жіберген мемлекеттің немесе оның өкілдігінің атынан сатып алынған консулдық үйлер мен консулдық мекеме қызметкерлерінің тұрғын үйлері, сондай-ақ аталған мүлікті сатып алуға байланысты шарттар мен актілер;
 - б) консулдық мекеменің ресми мақсаттар үшін заңды түрде сатып алған қозғалмалы мүлкі мен көлік құралдары, сондай-ақ оларды сатып алу, иелік ету немесе ұстау.
2. Осы баптың 1-тармағының ережелері мыналарға қатысты қолданылмайды:
 - а) арнаулы қызметтер үшін төлем ретінде алынатын салықтар мен алымдар;
 - б) өкілдігін жіберген мемлекетпен немесе оның өкілімен шарт жасасқан адамнан консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне сәйкес алынатын салықтар мен алымдар.

39-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН САЛЫҚ ТӨЛЕУДЕН БОСАТУ

1. Консулдық мекеме қызметкерлері консулдық орналасқан мемлекеттің жеке бас, мүліктік, мемлекеттік, аудандық және муниципальдық салықтары мен баж салықтарынан босатылады, бұған мыналар жатпайды:
 - а) әдетте тауарлар мен көрсетілетін қызметтер құнына қосылатын жанама салықтар;

б) осы Конвенцияның 38-бабының 1-тармағының ережелерінде көзделгендерді есептемегенде консулдық орналасқан мемлекеттің аумағындағы қозғалмайтын жеке меншік мүлікке салынатын салықтар мен баж салықтары;

с) осы Конвенцияның 43-бабының 2-тармағының ережелерінде көзделгендерді есептемегенде мұрагерлік мүлік салықтары немесе мұралық етуге баж салықтары немесе мүлік иесінің алмасуына салықтар;

д) түсім көзі консулдық орналасқан мемлекетте болып табылатын капиталдан түсетін табысты қоса алғанда жеке табысқа салынатын салықтар мен алымдар және консулдық орналасқан мемлекеттегі коммерциялық және/немесе қаржы кәсіпорындарына жұмсалатын күрделі қаржыға салынатын салықтар;

е) қызмет көрсетудің нақты түрлері үшін алынатын алымдар;

ф) осы Конвенцияның 38-бабының ережелерінде көзделгендерді есептемегенде тіркеу, қызметтік және реестрлік баж салықтары, ипотекалық алымдар, елтаңбалық а л ы м д а р .

2. Консулдық мекеме қызметкерлерінің өкілдігін жіберген мемлекеттен алынатын еңбек жалақысына консулдық орналасқан мемлекеттің азаматтары болып табылатындарды қоспағанда, консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелеріне сәйкес еңбек жалақысынан алынатын салықтар мен басқа да алымдар с а л ы н б а й д ы .

3. Консулдық орналасқан мемлекетте еңбек жалақысы табыс салығынан босатылмаған адамдарды жалға алған консулдық мекеме қызметкерлері табыс салығын алуға байланысты осы мемлекеттің заңдары мен ережелері жалдаушыларға жүктелген міндеттемелерді орындайды.

40-БАП

КЕДЕНДІК БАЖ САЛЫҒЫ МЕН КЕДЕН БАҚЫЛАУЫНАН БОСАТУ

1. Консулдық орналасқан мемлекет ондағы қабылданған заңдар мен ережелерге сәйкес әкелу мен әкетуге рұқсат етеді, сонымен қатар сақтауға, тасымалдауға және осындай қызмет түрлеріне алымдарды қоспағанда, барлық мынадай кедендік баж с а л ы қ т а р ы н а н б о с а т а д ы :

а) көлік құралдарын қоса алғанда, консулдық мекеменің қызметтік пайдалануына а р н а л ғ а н з а т т а р ;

б) консулдық қызмет адамының жеке пайдалануындағы заттар;

с) консулдық мекеме қызметкерлері мен қызмет көрсететін жұмысшылардың алғашқы мүлік жинауына арналған үй жиһаздарын қоса алғанда, жеке п а й д а л а н у ы н д а ғы з а т т а р .

2. Осы баптың 1-тармағындағы (б) және (с) тармақшасында көрсетілген заттар тиісті адамның тікелей тұтынуы үшін қажетті санынан аспауы керек.

3. Консулдық қызмет адамының жеке жүктері кедендік тексерістен босатылады. Егер консулдық орналасқан мемлекеттің құзыретті органдары жүк ішінде осы баптың b) және c) тармақшасында көрсетілгендерден басқа заттардың барлығын орынды негізде шамаласа, немесе консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерінде тасып әкелуі мен әкетілуіне тыйым салынған заттар немесе карантиндік ережелеріне жататын жағдайларда ғана оның тексерілуі мүмкін. Мұндай тексеріс сол орында тиісті консулдық қызмет адамының немесе оның өкілінің қатысуымен жүргізілуге тиіс.

41-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІНІҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН ИММУНИТЕТТЕРІ

Консулдық мекеме қызметкерлерінің отбасы мүшелері осы Конвенцияның 42-бабының 2-тармағында түсіндірілген жағдайларды есептемегенде, осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес консулдық мекеме қызметкері пайдаланатын тиісті артықшылықтармен және иммунитеттермен пайдаланады.

42-БАП

АРТЫҚШЫЛЫҚТАР МЕН ИММУНИТЕТТЕРДІ ПАЙДАЛАНБАЙТЫН АДАМДАР

1. Консулдық мекеме қызметкерлері мен қызмет көрсету жұмысшылары, егер олар консулдық орналасқан мемлекеттің азаматтары болып табылса немесе онда тұрақты тұратын болса, 36-баптың 2-тармағында қарастырылған жағдайларды қоспағанда, осы Конвенцияда көзделген артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланбайды.

2. Консулдық мекеме қызметкерлерінің отбасы мүшелері, егер көрсетілген адамдар консулдық орналасқан мемлекеттің азаматтары болып табылған немесе онда тұрақты тұрған жағдайда, артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланбайды.

3. Жеке үй қызметкері осы Конвенцияның ережелерінде қарастырылған артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланбайды.

43-БАП

КОНСУЛДЫҚ МЕКЕМЕ ҚЫЗМЕТКЕРІНІҢ МҰРАҒА ҚАЛДЫРҒАН МҮЛКІ

Консулдық мекеме қызметкері немесе оның отбасы мүшесі қайтыс болған жағдайда консулдық орналасқан мемлекет:

a) көрсетілген адамның қайтыс болған кезіне дейінгі консулдық орналасқан мемлекетте сатып алған және әкетуге тыйым салынған мүліктерін қоспағанда, марқұмның қозғалмалы мүлкін алып кетуге рұқсат береді;

b) қайтыс болған адамның бұл мемлекетке консулдық мекеменің қызметкері немесе

оның отбасы мүшесі ретінде келуіне байланысты алып келген немесе консулдық орналасқан мемлекетте сатып алған қозғалмалы мүліктеріне ешқандай мемлекеттік, аудандық немесе муниципалдық мұралық салықтар немесе мұрагерлік алымдар алмайды.

44-БАП

КОНСУЛДЫҚ АРТЫҚШЫЛЫҚТАР МЕН ИММУНИТЕТТЕРДІҢ БАСТАЛУЫ ЖӘНЕ АЯҚТАЛУЫ

1. Консулдық мекеменің әрбір қызметкері өзінің тағайындалған орнына барардағы консулдық орналасқан мемлекеттің аумағында оның кірген сәтінен немесе егер, ол осы мемлекеттің аумағына келіп қойған болса, консулдық мекемедегі өзінің міндетін орындауға кіріскен сәттен бастап ол осы Конвенцияда көзделген артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

2. Консулдық мекеме қызметкерінің отбасы мүшелері, бұл қызметкердің артықшылықтары мен иммунитеттерін пайдалана бастаған сәтінен бастап немесе консулдық орналасқан мемлекеттің аумағына олардың енген сәтінен бастап немесе олар оның отбасы мүшелері болған сәтінен бастап осы Конвенцияда көзделген артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады және олар оның отбасы мүшелері болуын тоқтатқан сәттен бастап аяқталады.

3. Консулдық мекеме қызметкерінің міндеті тоқтатылғанда оның артықшылықтары мен иммунитеттері, сонымен қатар оның отбасы мүшелерінің артықшылықтары мен иммунитеттері, осы адам консулдық орналасқан мемлекеттен кеткен соң немесе мұны істеу үшін ақылға сыйымды мерзім өткеннен кейін тоқтатылады.

4. Консулдық мекеме қызметкері қайтыс болған жағдайда оның отбасы мүшелері өздеріне берілген артықшылықтар мен иммунитеттерді олардың консулдық орналасқан мемлекеттен кеткен сәтіне дейін немесе консулдық орналасқан мемлекеттен кету үшін ақылға сыйымды мерзім өткенше пайдалануын жалғастырады.

45-БАП

АРТЫҚШЫЛЫҚТАР МЕН ИММУНИТЕТТЕРДЕН БАС ТАРТУ

1. Өкілдігін жіберген мемлекет осы Конвенцияның 35 пен 36-баптарында көрсетілген консулдық мекеменің тиісті қызметкерлері пайдаланатын артықшылықтар мен иммунитеттерден бас тарта алады. Бас тарту барлық жағдайда консулдық орналасқан мемлекеттің жазбаша нысанында айқын білдірілуі тиіс.

2. Осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес консулдық мекеме қызметке юрисдикциялық иммунитеті пайдалана алатын жағдайда оған қатысты сот ісі қозғалғанда ол негізгі талапқа тікелей байланысты қандай да бір қарсы талапқа

қатысты иммунитетке сілтеме жасау құқығынан айырылады.

3. Азаматтық немесе әкімшілік істер жөніндегі юрисдикциялық иммунитеттен бас тарту сот шешімін орындауға қатысты иммунитеттен бас тартуды білдірмейді. Осындай бас тарту үшін жеке жазбаша хабарландыру қажет.

IV БӨЛІМ. ЖАЛПЫ НҰСҚАМАЛАР 46-БАП КОНСУЛДЫҚ ОРНАЛАСҚАН МЕМЛЕКЕТТІҢ ЗАҢДАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІН ҚҰРМЕТТЕУ

1. Осы Конвенцияға сәйкес артықшылықтар мен иммунитеттер берілетін барлық адамдар өздерінің артықшылықтары мен иммунитеттеріне зиян келтірместен, жол қозғалысын реттейтін заңдар мен ережелерді қоса алғанда, консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерін құрметтеуге міндетті. Олар сонымен қатар консулдық орналасқан мемлекеттің ішкі істеріне араласпауға міндетті.

2. Консулдық үй-жайлар консулдық міндеттерді орындаумен сыйыспайтын мақсатта пайдалануға тиісті емес.

3. Консулдық мекеме, консулдық мекеме қызметкерлері мен олардың отбасы мүшелері көлік құралдарын сақтандыру жөніндегі консулдық орналасқан мемлекеттің заңдары мен ережелерін сақтауға міндетті.

47-БАП ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ӨКІЛДІКТЕРДІҢ КОНСУЛДЫҚ МІНДЕТТЕРДІ ОРЫНДАУЫ

1. Осы Конвенцияның ережелері сондай-ақ дипломатиялық өкілдіктің консулдық қызметті орындау жағдайларында да қолданылады.

2. Дипломатиялық өкілдіктің консулдық бөлімге тағайындалған немесе өкілдіктің консулдық қызметін орындау тапсырылған қызметкерлердің аты мен фамилиялары консулдық орналасқан мемлекеттің Сыртқы істер министрлігіне немесе осы министрлік көрсеткен органға хабарланады.

3. Консулдық қызметін атқару кезінде дипломатиялық өкілдік:

а) консулдық округтің жергілікті өкіметтері;

б) егер ол консулдық орналасқан мемлекеттің заңдарына, ережелері мен дәстүрлеріне немесе тиісті халықаралық келісімдерге қайшы келмейтін болса, консулдық орналасқан мемлекеттің орталық органдарына өтініш жасай алады.

4. Осы баптың 2-тармағында айтылатын дипломатиялық өкілдік қызметкерлерінің артықшылықтары мен иммунитеттері дипломатиялық қатынастарға қатысты халықаралық құқық қалыптармен реттеліп отырады.

Ү БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР 48-БАП БЕКІТІЛУІ, КҮШІНЕ ЕНУІ, КҮШІН ЖОЮБЫ

1. Осы Конвенция бекітілуге тиісті және бекіту грамоталарымен алмасқан күннен бастап отызыншы күні күшіне енеді. Бекіту грамоталарымен алмасу _____

— — — — —
ө т е д і .

2. Конвенция белгісіз мерзімге жасалып отыр және Уағдаласушы Тараптардың бірі екінші Уағдаласушы Тарапқа өзінің осы Конвенцияның қолданысын тоқтатқысы келетіні жөнінде жазбаша түрде хабарлаған күнінен бастап алты ай өткенге дейін қолданыста болады.

Осыны куәландыру үшін Уағдаласушы Тараптардың Өкілетті адамдары осы
К о н в е н ц и я ғ а қ о л қ о й д ы .

Минск қаласында 1996 жылы 17 қаңтарда екі дана етіп, әрқайсысы қазақ, белорус және орыс тілдерінде жасалды, сондай-ақ барлық мәтіннің де күші бірдей.

Осы Конвенцияның ережелерін түсіндіруде пікір алшақтығы туған жағдайда орыс тіліндегі мәтін қолданылады.

Қ а з а қ с т а н

Б е л а р у с ь

Республикасы үшін

Республикасы үшін